

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Вячеслав ТРУБА

2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Фізико-хімічний інститут захисту здоров'я людини і довкілля
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Введено в дію
наказом від "17" 09 2024 р.
№ 82-02

1. Загальні положення

1.1 Це положення розроблено з врахуванням вимог “Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівника”

1.2 Фізико-хімічний інститут захисту здоров'я людини і довкілля Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (далі – Інститут) є самостійним структурним науковим підрозділом Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (далі – ОНУ імені І. І. Мечникова) у складі науково-дослідної частини і підпорядковується безпосередньо проректору з наукової роботи.

1.3 Інститут організовується і ліквідується наказом ректора ОНУ імені І. І. Мечникова

1.4 Інститут створено внаслідок реорганізації юридичної особи Фізико-хімічного інституту захисту навколишнього середовища і людини МОН України та НАН України шляхом приєднання до ОНУ імені І. І. Мечникова відповідно до Наказу МОН України від 16.01.2024 р. № 47, розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.01.2024 р. №7-р «Про реорганізацію Одеського державного екологічного університету та Фізико-хімічного інституту захисту навколишнього середовища і людини МОН України та НАН України».

1.5 Інститут у своїй діяльності керується вимогами чинного законодавства України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, методичними та іншими нормативними документами за напрямком діяльності, колективним договором, наказами, розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, наказами і розпорядженнями ректора ОНУ імені І. І. Мечникова, Статутом, дорученнями та вказівками безпосереднього керівника та цим положенням.

2. Найменування Інституту

2.1 Повне найменування Інституту:

українською мовою: Фізико-хімічний інститут захисту здоров'я людини і довкілля Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

англійською мовою: Physical-Chemical Institute for Human Health and Environment Protection of Odesa I. I. Mechnikov National University.

2.2 Скорочене найменування Інституту:

українською мовою: ФХІЗЗЛІД ОНУ імені І. І. Мечникова;

3. Структура

3.1. Структура і штатна чисельність Інституту визначається штатним розписом, затвердженим ректором ОНУ імені І. І. Мечникова.

3.2. Працівники Інституту призначаються на посаду та звільняються з посади наказом ректора ОНУ імені І. І. Мечникова за рапортом директора Інституту та погодженням проректора з наукової роботи.

4. Основні напрями діяльності, завдання та фінансування Інституту

4.1 Основні наукові напрями діяльності Інституту відповідно до вимог Закону України від 21.12.2023 р. № 3534-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної

діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 р. № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні»:

1) розробка адсорбентів парів органічних сполук, хемосорбентів кислих і основних газів з індикацією “спрацьовування” поглинальної ємності, а також низькотемпературних каталізаторів знезараження токсичних газоподібних сполук (монооксиду вуглецю, фосфіну та озону); засобів індивідуального (респіраторів і спеціального одягу) та колективного захисту різного функціонального призначення на їх основі, придатних для використання у всіх випадках, крім тих, коли застосовується бактеріологічна зброя та бойові отруйні речовини;

2) розробка теоретичних основ утворення, уловлювання та утилізації токсичних компонентів газової та твердої складових зварювальних аерозолів;

3) дослідження екологічного стану, прогнозування наслідків антропогенної дії на елементи природного середовища та рекреації, відновлення, примноження та раціональне використання природних ресурсів Куяльницького лиману (далі – Кл) в інтересах збалансованого розвитку Одеського регіону та м. Одеса.

4.2 Предметом діяльності Інституту згідно з «Класифікацією видів економічної діяльності» (72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук, 71.20 Технічні випробування та дослідження, 13.95 Виробництво нетканих текстильних матеріалів і виробів із них, крім одягу, 13.96 Виробництво інших текстильних виробів технічного та промислового призначення, 32.99 Виробництво іншої продукції, н. в. і. у., 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н. в. і. у., 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у.), зокрема є:

1) проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських та дослідно-технологічних розробок, спрямованих на:

створення нових матеріалів з заданими властивостями (сорбційно-фільтруючих матеріалів, хемосорбентів і низькотемпературних каталізаторів), призначених для уловлювання і знешкодження токсичних газоподібних сполук;

створення методів і засобів захисту людини і навколишнього середовища від дії токсичних аеродисперсних частинок різного походження (пил, дим, туман), а також газів і парів;

утилізацію і модифікацію тонкодисперсних відходів зварювального виробництва та металургійних підприємств з метою отримання полімерних композитних матеріалів;

наукове обґрунтування стратегії дослідження екологічного стану, відновлення і раціонального використання природного ресурсного потенціалу Кл, Концепції раціонального використання ресурсів Кл, Хаджибейсько-Куяницького пересипу і міжліманя в інтересах сталого розвитку Одеського регіону;

створення іншої науково-технічної продукції, конкурентоспроможної на внутрішньому та світовому ринках;

2) розробка, експертна оцінка, виробництво та впровадження у виробництво:

сорбційно-фільтруючих матеріалів, хемосорбентів та низькотемпературних каталізаторів респіраторного призначення;

обладнання та приладів захисту навколишнього середовища;

легких протипилових, протигазових і газопилозахисних респіраторів різного функціонального призначення;

засобів індивідуального захисту цивільного населення різних вікових груп, працівників промислових підприємств, бійців ДСНС України і військовослужбовців для використання в умовах надзвичайних ситуацій та при ліквідації їх наслідків;

спеціального одягу та комплексних засобів індивідуального захисту, призначених для використання робітниками різних галузей промисловості;

3) розробка і оформлення нормативно-технічної, технічної документації (технічні умови, конструкторська, технологічна), здійснення авторського нагляду на всіх етапах впровадження своїх розробок в інших організаціях і на підприємствах;

4) виконання аналітичних робіт у галузі захисту навколишнього середовища і людини, здійснення згідно із встановленим порядком екологічного контролю стану навколишнього середовища (повітря, ґрунтів, відвалів, вод);

5) підготовка та перепідготовка висококваліфікованих наукових кадрів через аспірантуру, докторантуру і стажування за профілем діяльності Інституту; залучення докторів та кандидатів наук, докторів філософії, провідних спеціалістів Інституту до читання лекцій, керівництва курсовими та дипломними роботами, виробничою практикою;

б) підготовка, подання нових технічних рішень до патентування, проведення маркетингу, здійснення рекламно-інформаційної та видавничої діяльності;

7) реалізація за прямими договорами у відповідності до законодавства України науково-технічної продукції (конструкторської, технологічної, нормативно-технічної, патентно-ліцензійної документації; дослідних зразків і дослідних партій матеріалів, обладнання, приладів, респіраторів тощо);

8) здійснення інвестиційної та інноваційної діяльності;

9) здійснення зовнішньоекономічної діяльності, яка відповідає меті та напрямам діяльності Інституту, що передбачені цим Положенням;

10) здійснення інших видів діяльності, які не заборонені законодавством та відповідають меті та напрямам діяльності Інституту, що передбачені цим Положенням.

4.3 Фінансування наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Інституту здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, що виділяються на фінансування цільових наукових та науково-технічних програм, проектів, науково-дослідних робіт за рахунок видатків бюджетних програм, головними розпорядниками яких є МОН, інші державні органи, органи місцевого самоврядування; коштів, що надійшли за виконання наукових, науково-технічних, робіт та надання платних послуг згідно із законодавством; реалізацію науково-технічної продукції та інших матеріальних цінностей, а також від грантової діяльності, власних коштів Інституту, спонсорів, кредитів та інших надходжень, не заборонених законодавством України.

5. Керівництво

5.1 Інститут очолює директор, який обирається відповідно до вимог, визначених статтею 9 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, призначається на посаду наказом ОНУ імені І. І. Мечникова.

5.2 Директор Інституту несе повну відповідальність за всю роботу, яка проводиться Інститутом і звітує про свою діяльність перед ректором та Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова.

5.3 Директор представляє Інститут у всіх органах, підприємствах, організаціях і установах, за довіреністю ректора ОНУ імені І. І. Мечникова управляє майном Інституту, проводить договірну діяльність, відповідає за господарську діяльність Інституту, готує рішення з кадрових питань та інше. В процесі виконання своїх обов'язків директор видає розпорядження і вказівки, організовує роботу наукових співробітників Інституту.

5.4 В разі відсутності директора Інституту його обов'язки виконує особа призначена наказом по ОНУ імені І. І. Мечникова в установленому порядку.

5.5 Директору Інституту встановлено ненормований робочий день.

5.6 Для вирішення основних питань створюється Науково-технічна рада (НТР) Інституту. Голова та вчений секретар НТР обирається таємним голосуванням з числа її членів.

6. Завдання та обов'язки

Директор:

6.1. Здійснює керівництво Інститутом і звітує перед начальником НДЧ про виконання покладених на Інститут завдань.

6.2. Здійснює наукову та господарську діяльність Інституту на підставі довіреності в межах повноважень, які делегує йому ректор ОНУ імені І. І. Мечникова.

6.3. Розробляє й подає на затвердження в установленому порядку кошторис і штатний розпис Інституту в межах граничної чисельності та фонду оплати праці працівників.

6.4. Звітує перед Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова і ректором ОНУ імені І. І. Мечникова, не рідше ніж один раз на рік, про діяльність Інституту, несе відповідальність за виконання завдань і вимог Положення про Інститут

6.2 Організовує роботу за напрямками діяльності Інституту і відповідає за результати його діяльності.

6.3 Організовує проведення атестації наукових працівників Інституту.

6.4 Розподіляє посадові функціональні обов'язки працівників. Завдання, функції, права й обов'язки працівників Інституту визначаються чинним законодавством, Статутом ОНУ імені І. І. Мечникова та Правилами внутрішнього розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова, Положенням про Інститут і посадовими інструкціями.

6.5 Здійснює контроль за роботою працівників Інституту.

6.6 Забезпечує:

- 6.6.1 створення на кожному робочому місці належних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства, а також додержання прав працівників, гарантованих законодавством про працю;
- 6.6.2 дотримання положень законодавства щодо додержання прав і законних інтересів осіб з інвалідністю;
- 6.6.3 додержання вимог чинного законодавства, Статуту ОНУ імені І. І. Мечникова, нормативної бази ОНУ імені І. І. Мечникова й умов колективного договору;
- 6.6.4 своєчасне ознайомлення працівників Інституту з їх посадовими інструкціями, Статутом ОНУ імені І. І. Мечникова, Правилами внутрішнього трудового розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова, Колективним договором ОНУ імені І. І. Мечникова, Антикорупційною програмою ОНУ імені І. І. Мечникова, Кодексом честі ОНУ імені І. І. Мечникова, Положенням про Інститут, наказами та розпорядженнями ректора, проректора університету, розпорядженнями начальника науково-дослідної частини, прийнятими в межах компетенції останнього;
- 6.6.5 захист інформації відповідно до законодавства;
- 6.6.6 перепідготовку й підвищення кваліфікації працівників Інституту;
- 6.6.7 дотримання трудової й фінансової дисципліни.
- 6.7 Вживає заходів для дотримання антикорупційної програми ОНУ імені І. І. Мечникова, запобігання конфлікту інтересів, проявам корупційних правопорушень.
- 6.8 Надає пропозиції начальнику науково-дослідної частини щодо вдосконалення управління й роботи Інституту.
- 6.9 Вносить пропозиції про призначення на посади й звільнення з посад працівників Інституту, їх заохочення та накладення дисциплінарних стягнень.
- 6.10 Відповідно до основних завдань Інституту інформує начальника НДЧ про виявлені порушення законодавства України.

7. Права директора

Директор Інституту має право:

- 7.1 Діяти від імені Інституту, представляти інтереси Інституту у взаємовідносинах з іншими структурними підрозділами університету.
- 7.2 Здійснювати взаємодії з керівниками та працівниками усіх структурних підрозділів університету.
- 7.3 Ознайомлюватися з проектами рішень керівництва університету, що стосуються діяльності Інституту.
- 7.4 Брати участь у підготовці проектів наказів, інструкцій, а також інших документів, пов'язаних з діяльністю Інституту та ОНУ імені І. І. Мечникова.
- 7.5 У межах своєї компетенції підписувати і візувати документи.

7.6 Подавати пропозиції начальнику науково-дослідної частини про позитивне відзначення або притягання до дисциплінарної відповідальності посадових осіб Інституту за напрямом роботи.

7.7 Звертатися до керівництва науково-дослідної частини з пропозиціями щодо сприяння у виконанні своїх посадових обов'язків.

7.8 Одержувати від структурних підрозділів інформацію й документи, необхідні для здійснення діяльності Інституту.

7.9 Ініціювати й проводити наради з питань діяльності Інституту, брати участь в обговоренні та підготовці рішень щодо основних завдань Інституту.

7.10 Вносити пропозиції з питань удосконалення роботи Інституту, розробки нормативних актів ОНУ імені І. І. Мечникова, з інших питань, які належать до компетенції Інституту.

8. Повинен знати

Директор Інституту повинен знати:

8.1 Положення про Інститут.

8.2 Законодавчі та нормативно-правові акти, наукові проблеми відповідної області знань, науки і техніки, керівні матеріали МОН України, вітчизняні та зарубіжні досягнення.

8.3 Сучасні методи господарювання і управління.

8.4 Сучасні методи і засоби виконання робіт з використанням комп'ютерної техніки, організаційні методи досліджень.

8.5 Правила і норми охорони праці, техніки безпеки і пожежної безпеки.

8.6 Правила внутрішнього розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова, Статут ОНУ імені І. І. Мечникова, колективний договір ОНУ імені І. І. Мечникова.

8.7 Порядок складання та оформлення необхідних документів; порядок організації, планування та фінансування, проведення та впровадження наукових досліджень і розробок; форми звітності; організаційну структуру ОНУ імені І. І. Мечникова; тематику наукових досліджень; офісну техніку, основи наукової організації праці, діловодство, основи трудового законодавства.

8.8 Етику ділового спілкування та ведення переговорів.

8.9 Державну мову відповідно до вимог законодавства.

9. Відповідальність

Директор Інституту несе відповідальність:

9.1. За неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, що передбачені цим положенням, – в межах, визначених чинним законодавством України про працю.

9.2. За правопорушення, скоєні в процесі здійснення своєї діяльності, - в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України.

9.3. За завдання матеріальної шкоди – в межах, визначених чинним законодавством про працю України.

9.4. За порушення трудової дисципліни, – відповідно до норм чинного законодавства України про працю.

9.5. За розголошення конфіденційної інформації – відповідно до чинних нормативних актів України.

9.6. За порушення особисто та працівниками Інституту Правил внутрішнього трудового розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова, правил техніки безпеки, промислової безпеки, протипожежних та інших, що створюють загрозу діяльності ОНУ імені І. І. Мечникова, його співробітникам – відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова та чинного законодавства України.

10. Організація наукової роботи

10.1 Організація наукової роботи Інституту базується на Законі України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, інших актах законодавства України з питань науки, Статуті ОНУ імені І. І. Мечникова та Положенні Інституту.

10.2 Наукові дослідження Інституту здійснюються за договорами, державними, міжгалузевими та іншими програмами і проектами згідно з чинним законодавством та координуються директором Інституту.

11. Взаємовідносини з іншими підрозділами

З метою виконання обов'язків та реалізації прав Інституту взаємодіє з усіма підрозділами і посадовими особами, а саме:

11.1 з НДЧ ОНУ імені І. І. Мечникова з усіх питань, які пов'язані з організацією, плануванням, проведенням, обліком, звітністю та впровадженням результатів науково-дослідних робіт у господарську діяльність і навчальний процес, підготовкою науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, а також з питань інтелектуальної власності;

11.2 з відділом кадрів – з питань прийому, переведення і звільнення працівників Інституту відповідно до трудового законодавства;

11.3 планово-фінансовим відділом – з питань складання кошторису видатків на виконання робіт, що пов'язані з науково-дослідною, виробничою та експертною діяльністю, а також штатного розпису;

11.4 з бухгалтерією – з питань складання кошторису видатків на виконання робіт, що пов'язані з науково-дослідною, виробничою та експертною діяльністю, а також штатного розпису; надходженням та використанню коштів на виконання робіт, що пов'язані з науково-дослідною, виробничою та експертною діяльністю; ведення договірної документації на виконання робіт, що пов'язані з науково-дослідною, виробничою та експертною діяльністю;

11.6 з відділом матеріально-технічного постачання – з питань матеріально-технічного забезпечення виконання робіт, що пов'язані з науково-дослідною, виробничою та експертною діяльністю.

Розробник:

В.о. директора ФХІЗЗЛІД
ОНУ імені І.І. Мечникова

(Руслан ХОМА)

Погоджено:

Проректор з наукової частини

(Володимир ІВАНИЦЯ)

Начальник наукової частини

(Олександр КОПІЙКА)

Начальник юридичного відділу

(Віктор МАСІН)

/ Начальник відділу кадрів

(Андрій ГОЛЄНКОВ)

Начальник відділу з ОП

(Марина ІВАШОВА)

З положенням ознайомлений (а):

№ з/п	ПІБ керівника структурного підрозділу	Дата ознайомлення	Особистий підпис